75 років СЛУЖБИ НАРОДОВІ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 1. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 3-го СІЧНЯ 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 3, 1968 No. 1. VOL. LXXV.

„СВОБОДА" ВСТУПИЛА В 75 РІК СВОЄЇ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ПОЯВИ

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 2 січня, 1968

В АМЕРИЦІ

ДЖОРДЖ МІНІ ГОСТРО КРИТИКУЄ новий закон про збільшення пенсій соціяльного забезпечення на 13 відсотків та домагається, щоб президент Джансон просив Конґрес схвалити ліпший закон на другій сесії, що буде 1968-го року. Міні — це провідник Американської Федерації Праці — Конґресу Індустрійних Організацій, які об'єднують коло 14 мільйонів членів. Він вислав листа до президента Джансона, в якому ухвалу Конґресу називає нелюдяною та образливою для мільйонів бідних людей, які мають мати місячну пенсію в сумі 55 долярів місячно. Президент проєктував збільшити найменші пенсії до 70 дол.

АЗІЙСЬКА ІНФЛЮЕНЦА та інші подібні недуги поширилися по цілій майже країні, як про це повідомляє Крайовий Центр Пошесних Недуг в Атланті в Джорджії. Але на щастя смертність цього року від цих недуг є менша. Азійська флю лютувала в зимі 1965-го року і в лютому 1966-го року на Західньому Узберіжжі. Деякі люди вмирають на запалення, яке виникає деколи після флю. На Флориді інфлюенца має розмір пошести. В Оклагома Ситі шпиталі не приймають хворих на флю, хіба що заіснували якісь комплікації.

СІМ ОСІБ ЗАСУДЖЕНО ЗА ВБИВСТВО трьох оборонців громадянських прав в 1964-му році в стейті Міссісіппі. Це вбивство організували члени Ку Клукс Клану в повіті Нешоба. Найбільшу 10-річну кару дістав Сем Баверс — імперіяльний чарівник ККК. По 6 років тюрми дістали: заступник шерифа Сесіл Р. Прайс і Біллі Вейн; Антон Вейн Робертс покараний також 10-річною тюрмою, а Джіммі Арледж, Джіммі Сновден і Горас Дойл Барнетт мають сидіти в тюрмі по 3 роки. Вбиті були два білі з Ню Йорку і один мурин із Міссіссіппі.

КОШТИ ПРАЦІ ЗБІЛЬШИЛИСЯ НА 5 відсотків впродовж 12-ох місяців. Це велике збільшення коштів праці впродовж одного року, на думку Департаменту Торгівлі, спричинене внаслідок збільшення заробітних платень та меншого від нормального збільшення продуктивности праці. Кошти праці від 1961-го до 1966-го року були стабільні, але в 1966-му році вони почали збільшуватися. В роках 1957 - 1959 кошти праці становили 100. В листопаді 1966-го року кошти праці виносили 103.1 відсотка, а рік пізніше, в листопаді 1967-го року вони становили 108.3 відсотка, отже збільшилися на 5.4 відсотка.

У СВІТІ

З 1-ИМ СІЧНЯ 1968 РОЗОПОЧАВСЯ РІК ПРАВ ЛЮДИНИ — пригадав листом до 123-ох членських держав Об'єднаних Націй президент 22-ої Генеральної Асамблеї, румунський міністер закордонних справ Корнелію Манеску. З цього приводу відбудеться в Тегерані 22 квітня ц. р. спеціяльна міжнародна конференція, присвячена проблемам прав людини. Частину коштів тієї конференції погодився покрити уряд Ірану.

В СССР СКАСОВАНО ДЕРЖАВНУ КОМІСІЮ ДЛЯ КУЛЬТУРНИХ ЗВ'ЯЗКІВ з чужинними країнами, яка дотепер підписувала всі договори з ЗДА про культурний обмін. Цю функцію перейме совєтське міністерство закордонних справ. За західньою пресою — скасування тієї Комісії мало головно на цілі викинути її голову, Сєрґея Романовского, одного з членів внутрішньо - большевицької опозиції, яка складається з колишніх комсомольських діячів. Ген. секретар компартії Леонід Брежнєв викинув з керівних становищ уже Владіміра Сємічастного, Дмітрія Горюнова і Ніколая Єгоричева — перенісши їх на різні інші, другорядні становища. Лідером тієї опозиції є ніби Ніколай Шепелін, член Політбюра.

ВІЦЕ - ПРЕЗИДЕНТ ГЮБЕРТ ГОМФРІ перебуває тепер в Африці. Він відвідав Узбережжя Слоневої Кости і в минулу неділю прибув до Ліберії, на інавґурацію президента Вільяма Тубмана, який урядуватиме вже шосту каденцію. Тубман має прозахідню орієнтацію. Гомфрі подорожує разом з членом Найвищого Суду Турґудом Маршаллом, мурином, а вся група Гомфрі нараховує 60 осіб.

ГОЛОВА КАМБОДЖИ НОРОДОМ ШІГАНУК ЗАЯВИВ НАПРИКІНЦІ МИН. ТИЖНЯ, що він не матиме нічого проти того, якщо американські війська заженуться в погоні за комуністами „на кілька миль" вглиб території Камбоджи, але — коли б американці вмаршували далі до Камбоджи — він закличе на поміч комуністичних та інших „союзників". Шінагук заявив також, що він готов прийняти висланника уряду ЗДА для переговорення проблем кордонів Камбоджи. Камбоджа зірвала була кілька років тому дипломатичні взаємини з ЗДА внаслідку власне конфлікту довкола використовування території Камбоджи комуністичними в'єтнамськими військами, як свого „безпечного пристановища". В цій справі відбулася в минулу неділю у домі президента Джансона в Тексасі нарада.

ЕСПАНСЬКА КОМУНІСТИЧНА ПАРТІЯ ПРОГОЛОСИЛА ЧЕРЕЗ РАДІО з Праги заяву з натавруванням Москви за її становище супроти ситуації в Еспанії. Совєтський уряд заявив був, що він сприяє поворотові Еспанії до монархічної системи, — еспанські комуністи вважають, що це зрада комуністичних принципів й інтересів.

ЧОТИРИ АМЕРИКАНСЬКІ МОРЯКИ - ДЕЗЕРТИРИ, ЯКІ МІСЯЦЬ ТОМУ ВТЕКЛИ В ЯПОНІЇ з літаконосця „Інтрепід", зголосились були до совєтської амбасади в Токіо і перебували в Москві, переїхали до Швеції. Вони дістали тимчасову шведську візу, а шведський уряд розглядає їх подання на політичний азиль. Ті чотири дезертири, у віці 19-20 років, заперечили, наче б вони були комуністами. Уряд ЗДА, мабуть, не жадатиме їх видачі.

ГУБЕРНАТОР З МИШИҐЕНУ ДЖОРДЖ РОМНІ СКІНЧИВ СВОЇ ВІДВІДИНИ У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ та відвідав уже також Індонезію, де мав розмови з діючим президентом генералом Сугарто і міністром закордонних справ Маліком. Американські кореспонденти твердять, що виступи Ромні у Південному В'єтнамі зробили йому злу марку серед вояків і пошкодять йому, як кандидатові на президента у виборах у 1968 від Республіканської партії, Ромні прибув до Ню Делі в Індії.

Новорічні звернення лідерів у світі

Рим. — Папа Павло VI заявив у своїй Новорічній промові, яку виголосив до багатотисячних вірних на площі св. Петра в минулу неділю 31 грудня, що „зоря миру" світить тепер яскравіше, ані ж рік тому. Папа висловив переконання, що в цьому році настане мир у В'єтнамі й на Середньому Сході. Але наступного дня, 1-го січня, Папа говорив про „нові перешкоди" на шляху до миру. Шарль де Ґолль у своєму новорічному зверненні — всупереч своїй традиції — нікого не атакував ані не таврував, тільки обмежився до запевнення, що його передбачування у справах В'єтнаму і Середнього Сходу виявились правильними і що тому й заведення тамошнього миру повинно йти по лінії його порад. Він не повторив їх, але газети пригадують, що він „радив" Америці відкликати всі свої збройні сили з В'єтнаму та Ізраїлеві з арабських земель, не згадавши нічого про вину комуністів у В'єтнамі, ані про провокаційну політику арабів супроти Ізраїлю. Ш. де Ґолль натякнув тепер виразно на можливість його активної посередницької ролі в замиренні у В'єтнамі. — Ізраїльський міністер закордонних справ Абба Ебан запропонував у своєму новорічному зверненні до арабів арабською мовою, щоб арабські сусіди Ізраїлю, ствердивши невдачу їх 20-річної політики, вступили у безпосередні переговори з Ізраїлем. — Грецький король Константин надав через радіо з грецької амбасади в Римі, де він перебуває від половини грудня, новорічні бажання грецькому народові й висловив переконання, що „невдовзі" вернеться до Греції. — Північно-в'єтнамський президент Го Чі Мінь переслав новорічні бажання — противникам В'єтнамської війни в Америці, ствердивши виразно, що вони — своєю опозицією супроти політики президента Джансона — помагають комуністам у В'єтнамі.

Президент обороняє доляр: обмежує інвестиції та виїзд за кордон

Джансон Ситі, Тексас. — Президент Джансон на пресовій конеренції 1-го січня повідомив про обмеження інвестицій американських корпорацій в закордонних державах та про те, що американці повинні обмежити виїзд за кордон, щоб не вивозити туди американських долярів. Всі ці обмеження потрібні, казав Президент, на те, щоб зменшити платничий дефіцит із закордоном, який в 1967-му році значно збільшився і може становити від 3.5 більйона до 4-ох більйонів. Президент повідомив ще про інші заходи, ціллю яких буде зменшити відплив долярів за кордон: 1. Американські банки мають зменшити позички за кордон. 2. Старатися про те, щоб до ЗДА прибувало більше число туристів. 3. Поробити ощадності на військових видатках тим способом, що держави-члени НАТО мали б збільшити закуп зброї в ЗДА. 4. Подбати про це, щоб американські товари можна було продавати за кордоном в більшій скількості, як тепер. Крім цих всіх засобів для зменшення відпливу долярів поза межі ЗДА Президент домагається, щоб 90-ий Конґрес зараз на початку другої сесії, яка зачинається 15-го січня, схвалив збільшення прибуткових податків, особистих і від корпорацій, щоб спинити збільшений тиск інфляції та збільшення цін коштів прожитку.

В Ню Йорку обійшлося без страйку транспортових працівників

Ню Йорк. — Цього року перед Новим Роком мільйони осіб нетерпеливо очікували на вислід переговорів в справі страйку на підземках і міських автобусах і після 39-годинних переговорів довідалися, що прийшло до порозуміння, яке Міську Управу коштуватиме коло 70 мільйонів дол. впродовж двох років. Транспортові робітники здобули 11відсоткову підвишку платні, в першому році 5 відсотків, а в другому — 6, та мають право на пенсію після 20-річної праці, але мусять мати закінчений 50-ий рік життя. Покищо ще не передбачається збільшення цін за їзду, яка становить 20 центів.

ОБВИНУВАЧЕНИЙ У ЗМОВІ ВБИВСТВА ПРЕЗИДЕНТА КЕННЕДІ

Убивство президента Джана Ф. Кеннеді в листопаді 1963-го року все ще є не тільки темою багатьох здогадів і підозрінь, але й судових доходжень. На фото: Едґар Юджін Бредлі, за яким пошукує прокуратура Лудадяни, обвинувачуючи його в змові для скритовбивства президента Джана Ф. Кеннеді, зголосився та передав себе в руки повітовому шерифові в Лос Анджелесі. Адвокат Бредлі заповів, що він „зубами і пазурами" боронитиме його перед видачею прокуратурі в Луїзіяні.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ ЗА 11 МІСЯЦІВ 1967 ЗБАГАТИВСЯ НА 3,867 НОВИХ ЧЛЕНІВ ТА НА 1,345,624.20 ДОЛЯРІВ МАЙНА

Головний Екзекутивний Комітет УНС відбув свої кінцеворічні наради

Коляда УНС для ЗУАДК: $1,000

Джерзі Ситі. — Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу на своїх нарадах 28-го грудня 1967 рішив виасигнувати 1,000.00 долярів на коляду для Злученого Українського Американського Допомогового Комітету на його харитативну акцію. Екзекутивний Комітет вислухав також інформацій д-ра Володимира Галана, президента ЗУДАК, про його заплановані поїздки на міжнародні з'їзди і конференції щадниць в березні 1968 в Бразилії, в травні в Англії та в жовтні в Австралії і прохав його при цій нагоді сконтактуватись з місцевими українськими громадами для перевірки можливостей евентуального поширення праці УНСоюзу на ті терени.

Д-р Кость Паньківський заступник голови ВО УНРади

Ню Йорк. — Президент УНР в екзилі проголосив на зібранні прихильників Державного Центру УНР, яке відбулось 31 грудня 1967 в Українському Інституті Америки, доповнення Виконавчого Органу УНРади на ЗДА у такому складі: заступником голови Виконавчого Органу став д-р Кость Паньківський, його заступником д-р Володимир Михайлів, членами І. Крамаренко, д-р Зенон Городиський, проф. Е. Федоренко, д-р Роман Барановський (зовнішні зв'язки), генерал Аркадій Валійський (військові справи), інж. Роман Гасцький (фінансові справи). Водночас проголошено такий новий склад Представництва Державного Центру в Ню Йорку: І. Крамаренко — голова, мґр Остап Олесницький — 1-ий заступник, інж. Анатоль Гудзовський — 2-ий заступник, Борис Ржепецький — 3-ій заступник, Любомир Думановський — секретар, Роман Гасцький — фінансовий референт, і члени: д-р Степан Ріпецький, д-р Вінкентій Шандор, Павло Дорожинський, Дмитро Бакум і Олексій Шевченко. Дотеперішній т. зв. Координаційний Комітет має перетворитись у Політичну Раду з участю по три делеґати від кожної партії, яка репрезентована в УНРаді.

Зібрання відкрив коротким словом І. Крамаренко, після чого президент УНР в екзилі М. Лівицький говорив про поділ, який стався внаслідку СКВУ: Державний Центр залишився політичним центром українців у вільному світі, а суспільно-громадські справи стали предметом опіки Секретаріяту СКВУ. Між тими двома осередками потрібна тісна співпраця. Державний Центр мусить розбудувати свій апарат і фінанси. На цю тему ширшу доповідь виголосив голова Виконавчого Центру УНРади, д-р Атанас Фіґоль, який поділився теж своїми враженнями з відвідин 34-ох українських осередків в ЗДА й Канаді. Промовець вважає за найбільший успіх СКВУ громадську активізацію Церков. Він висловив надію, що заклик Ієрархів до українського народу, щоб плекали рідну мову, знайде свій практичний відгук також в церквах у вільному світі. Критикував статут Секретаріяту — стверджував, що ЗЧ ОУН перевищує Державний Центр своїм апаратом і докоряв фракціям УНРади, що вони не зінтеґровані, закликав до плачення датку на Державний Центр бодай по 1 дол. місячно. Заповів скликання VIII сесії УНРади до Торонта, висловивши надію, що й ЗЧ ОУН і гетьманці, хоч і не належать до УНРади, візьмуть участь в тій сесії. Після кількох запитів — головуючий д-р А. Фіґоль закрив зібрання, на якому було коло 60 приявних осіб.

Генерал Михайло Садовський помер в Торонті

Торонто, Онт., Канада. — 28-го грудня 1967 помер тут після довгої важкої недуги генерал-поручник Михайло Садовський на 81 році життя. Народжений в Тальному на Київщині, скінчив реальну школу у Києві і після того Чугуївську військову школу. Був професійним військовиком, у царській армії служив у 167 п. п. і за свою участь у 1-ій світовій війні мав численні відзначення, включно з орденом св. Володимира. До Армії УНР зголосився відразу у 1917 році. У Кам'янці Подільському працював у Штабі Головного Отамана. На еміґрації у Варшаві очолював Воєнно-історичний Інститут, який видав цикл чисел найкращого в нашій історії українського військового журналу „За Державність". У Торонті заснував знову Військово-Історичний Інститут та Музей при ньому, як теж видав два числа журналу „За Державність". Похорон був визначений на вівторок 2 січня 1968.

Джансон бачить у новому році кращі шанси миру у В'єтнамі

Джансон Ситі. — „Маємо великі надії, що зможемо зробити поступ на шляху до миру. Використовуємо кожну можливість. Маємо враження, що ворог знає, що не може здобути у Південному В'єтнамі воєнної перемоги. Але коли він дійде до тієї межі, щоб рішитися дати нам доказ, який виправдав би мої передбачування миру у цьому році — цього я не всилі сказати, бо це залежить від нього" — заявив президент Джансон на своїй пресовій конеренції, яку відбув в дні 1-го січня у своєму домі в Тексасі. З інших закордонних справ, що їх там заторкнено, — Президент висловив зацікавлення заявою голови Камбоджи Нородома Шіганука, що той готов прийняти представника Президента задля обміркування всіх спірних справ. Зате Президент рішуче заперечив вістку, що її подав „Newsweek", наче б зустріч президента Джансона і Папи Павла VI була „менше сердечна", як можна було б сподіватися. Президент заявив, що американські члени тієї зустрічі прочитали ту вістку „заскочені й обурені".

Джерзі Ситі. Відповідне відзначення 75-річних ювілеїв „Свободи" в цьому та Українського Народного Союзу в наступному роках, загальний огляд активности в минулому 1967-му році та її плянування в новому 1968-му році були предметом розгляду і рішень кінцеворічних нарад Головного Екзекутивного Комітету, що відбулись тут у приміщеннях Головної Канцелярії УНС минулого четверга, 28-го грудня 1967. Наради відкрив і ними проводив головний предсідник Йосип Лисогір і в них, крім нього, взяли участь усі інші екзекутивні урядовці: заступник головного предсідника інж. Степан Куропась, заступниця головного предсідника Марія Душник, заступник головного предсідника і директор Канадійської Канцелярії УНС Богдан Зорич, заступник головного предсідника і керівник рекордового відділу УНС Володимир Сохан, головний секретар і керівник організаційного відділу д-р Ярослав Падох та головний касир Іван Кокольський, як також почесний член Головного Уряду Роман Слободян, голова Головної Контрольної Комісії д-р Володимир Ґалан і ред. Антін Драган. Під час нарад коротко гостили в Головній Канцелярії УНС головний радний і обласний організатор УНС Степан Гавриш з Філядельфії та головний радний д-р Михайло Данилюк з Міннеаполісу, який приїхав на наради Ради Митрополії Української Православної Церкви в Бавнд Бруку. Д-р М. Данилюк при цій нагоді привіз приготовану ним інформаційну брошурку про „Медикер" яка вкоротці буде опублікована УНСоюзом порядком суспільної служби для його членів та громадянства.

Звіт гол. касира Івана Кокольського

Звітування екзекутивних урядовців започаткував, як звичайно, головний касир І. Кокольський, подаючи загальний огляд майна УНСоюзу, його прибутків і розходів та інвестицій за 11 місяців, себто від 1-го січня по кінець листопада 1967-го р. З його звіту виходить, що в звітовому часі до каси УНСоюзу вплинуло 2,461,268.39 дол. з вкладок від членів а 1,351,779.64 від інвестицій. Між видатками найбільші суми становлять виплати забезпечення по смерти членів (545,589.83 дол.), виплата дозрілих грамот (505,744.33 дол.) та виплати дивіденд членам (429,248.84) дол). Найбільшу суму нових фондів (2,486.09 дол.) інвестовано у вартісних паперах (бондах) та в гіпотечних позичках (1,113,804.00 дол). З кінцем 1966-го року майно УНСоюзу виносило 32.,159.-524.54, дол. а з кінцем листопада 1967-го року виносило 33,505,148.74 дол., отже за одинадцять місяців 1967-го року чистий приріст майна УНСоюзу виносив 1,345,-624.20 дол. Звітодавець звернув увагу, що тепер на ринку помітний брак гроша і є на нього попит, отже немає більше трудноців в інвестиціях фондів. При цьому він звернув увагу, що у вартісних паперах тепер можна інвестувати фонди навіть на більші відсотки, ніж їх бере УНСоюз від гіпотечних позичок для своїх членів, причому інвестиції у вартісних паперах є менше рисковні та вимагають менше праці в канцелярії. Проте, УНСоюз в міру можливостей продовжує давати гіпотечні позички порядком вигоди та служби для своїх членів .

Звіт головного секретаря д-ра Ярослава Падоха

Головний секретар д-р Я. Падох звітував за керований ним організаційний відділ, ствердив, що за 11 місяців 1967-го року УНСоюз придбав 3,867 нових членів. Після покриття втрат членів в наслідок смертности чи з інших причин, було в тому часі 685 членів чистого прибутку, що збільшило загальну кількість членства УНСоюзу до 87.738. З кінцем 1966-го року УНСоюз мав 87,053 членів, збільшившись в тому році на 994 члени. Звітодавець передбачає, що коли організаційні підсумки в грудні виправдають сподівання, то чистий прибуток в членстві в 1967-му році дорівнює прибуткові в 1966-му році і УНСоюз кількістю свого членства переступить 88,000. В дальшому звітодавець згадав, що виконуючи попередні ухвали Екзекутиви й Головного Уряду, в звітовому часі переведено деяку комасацію Відділів і їх загальна кількість зменшилася до 460,себто на 15 менше в порівнянні з кінцем 1966-го року. Але також створено три нові Відділи (Колумбус, Торонто і Шикаґо), отже тепер УНСоюз має 463 Відділи. Між цими Відділами було аж 105, які в звітовому часі не придбали ані одного члена. Звітодавець в дальшому з'ясував ряд причин, які на його думку становлять головні трудноці в організаційній праці. 1967-ий рік — підсумовував звітодавець — не є в організаційному відношенні великим роком, але й не є трагічним. У часі, коли братські забезпеченеві установи в Америці в більшості переживали кризу, коли 82% з них втрачали членів або стояли на місці, УНСоюз належав до тієї 18% меншости, що продовжувала свій ріст.

Звіт заступника гол. предсідника Вол .Сохана

Заступник гол. предсідника Володимир Сохан, який кермує Рекордовим Відділом, подав точні цифри про стан і рух членства УНСоюзу за одинадцять місяців 1967 року, як теж дані про сподіваний рух членства в грудні. На кінець листопада мав УНСоюз всіх 87,738 членів, у тому 26,868 в Деп. Молоді, 57,984 в Деп. Дорослих і 2,886 членів забезпечених акцидентовими грамотами. За 11 місяців 1967 р. по відтягненні від числа 3,867 нових членів всіх втрат загальне число членів УНСоюзу зросло на 685 членів, з чого 171 член припав на Деп. Молоді, 250 на Деп. Дорослих і 264 на акцидентове забезпечення. В числі активних членів стверджено менший прибуток, а з кінцем листопада було в загальному активних членів 77,299. В. Сохан ствердив, що приспішена висилка місячних виказів та рахунків знайшла прихильний відгук в секретарів відділів, які тепер також значно скоріше присилають свої звідомлення, розчислення та аплікації нових членів. Значно зменшилося в останньому часі число відділів, які присилають свої розчислення з опізненням, як теж завдяки

(Закінчення на стор. 4-ій)

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

З Новим Роком!

З філософського становища людина не має чого радіти, що минув ще один рік, бо тим самим наблизився час її смерти. Але такий підхід не стосується народу, громади, та й живі люди думають про живе і творче, про започаткування нових справ, а не про їх кінець. І тому за логічним традиційним звичаєм, мабуть, в усіх народів світу з старим роком прощаються, а новий вітають весело, гучно і бучно вечерями, музикою, танками. І коли вибиває 12-та година ночі між 31-им грудня минулого й 1-им січня нового року — один одному бажають, щоб той новий рік був кращим, здоровішим, веселішим за попередній.

Найглибші, найдалі йдучі бажання українців з кожної нагоди ті самі — щоб прийшла, нарешті, воля для уярмленого народу, щоб ми самі або бодай діти наші побачили вільну, ні від кого незалежну Україну. Але годі жити мріями й бажаннями, що їх здійснення або зовсім від нас не залежить, або залежить тільки в дуже малій мірі. „Пережили ми панщину, переживемо й конституцію", — казав колись терпеливий галицько - український селянин у відповідь на важкі тягарі вже в ніби конституційній Австрії. Затяжна окупація України з усіма страхіттями, що їх прийшлося пережити протягом останніх уже близько 50-ох років, не знищила українського народу, а заставила його й широко відкрила очі на трагедію внаслідок прогри у визвольній війні. І наші люди починають уже відважніше дивитись на партійних диктаторів.

З Новим Роком у вільному світі українське громадське життя попливе далі своїм зорганізованим річищем. Треба побажати, щоб воно проходило під знаком тих громадських чеснот, які проявились на Світовому Конґресі Вільних Українців: щоб ущухли міжпартійні чвари, щоб опозиційна меншість співпрацювала з більшістю у конструктивному розв'язуванні проблем, щоб ми шанували погляди інших, шанували здорову традицію, не трималися цупко перестарілих трафаретів, а йшли з поступом. Не все світле в нашій громаді. В різних ділянках її життя треба поправи. Треба визбутися деяких комплексів, треба виявляти добру волю, як її виявлено на СКВУ. Минулого року відійшло у засвіти багато активних діячів старшого покоління. Очі звернені на молодших.

З Новим Роком — здоров'я й успіхів окремим громадянам, здоров'я й успіхів нашій великій громаді, шастя-волі нашому народові!

До 50-ліття ЧК

ЧК — ГПУ - НКВД - МВД - КҐБ відзначили 20 грудня своє страшне і криваве 50-ліття. Московські газети на перших сторінках надрукували багато матеріялів під назвами, що викривають увесь „соціялістичний устрій", як диктаторський режим, який тримається власне на нагаях політичної поліції. ЧК була створена з наказу В. Леніна. Як свідчить „Комсомольская Правда", в 1917-20 роках чекісти „зліквідували близько 500 шпигунсько - змовницьких організацій, зліквідували тисячі шпигунів, диверсантів" і т. д. Дійсно, чекісти безоглядно винищували не лише справжніх противників червоної московської окупації України та інших поневолених народів, а й таких людей, що могли б бути противниками, і навіть сотні тисяч таких, котрі нічого спільного з боротьбою чи ідеологією не мали: ЧК в минулому, а тепер КҐБ, є органом державного терору супроти населення СССР. Після 1920 р., внаслідок голоду і терору ЧК, мільйони дітей опинились на вулицях, втративши батьків. Навіть сам керівник ЧК Дзержинський писав: „Величезна кількість дітей - сиріт не мають ні хати, ні опіки. Мільйони дітей вимагають негайної допомоги"... Тоді чекісти кинулися виловлювати на вулицях дітей, що стали сиротами... завдяки самій же ЧК і совєтському режимові.

Московська „Комсомольська Правда" з 20 грудня, прославляючи кривавих московсько - комуністичних убивць, підтвердила, що після так званого „октября" „чекісти завдавали важких ударів закордонним центрам монархістів, есерів, буржуазних націоналістів"... Така заява є ще одним свідченням, від чиїх рук загинули сл. п. Євген Коновалець і Симон Петлюра. А скільки загинуло безіменних! Не даремно в грудні 1967 р. встановлено пам'ятник чекістам саме на території Російської федерації, в Думінічеському районі. Як опричнина за Івана Грізного стинала голови для „добра царя", так чекісти - емведисти - каґебісти тероризували й тероризують населення СССР, самі створюють „таємні військові організації", щоб потім розправлятись з їх учасниками, простягають закривавлені руки і за кордон. 50-ліття ЧК — це півстоліття червоного терору і ганьби.

Богдан Галайчук

УКРАЇНСЬКІ МОЖЛИВОСТІ НА КАТОЛИЦЬКОМУ ФОРУМІ

Буенос Айрес. — Ваш кореспондент був дуже радий, що на III Конґресі Апостоляту Мирян попав був саме до комісії, яка дала йому цінний, сказати б, клінічний досвід.

Передусім, коли йдеться про марксистську стратегію супроти енцикліки „Попульорум прогрессіо", впадає у вічі дворотовість, що, як відомо, є дуже типовою для того середовища.

З одного боку Москва і зорієнтовані на неї компартії, зокрема французька, експлуатують енцикліку як руку, простягнену до діялогу, а то й до конкретної співпраці, щоб, подібно як після авдієнції Аджубея, дезорієнтувати поміркованих у католицьку лівицю, розброювати її, настроювати до відомих „діялогів". А з другого боку вони поборюють її, як і взагалі католицьку соціяльну доктрину тому, що вона проповідує міжклясову співпрацю, тим самим відкидаючи клясову боротьбу. Звідси крикліва ґльорифікація колюмбійського священика Каміля Тореса, що згинув як партизан, і то, як дехто твердить, був убитий таки самими комуністами, щоб спрепарувати його на героя для розекзальтованої католицької лівиці. Звідси також відомий тактичний засіб: шантажувати католиків їхньою „дотеперішньою співпрацею з багатими", яку, мовляв, можна окупити лише радикальним „свідченням": повним заанґажуванням у революційну боротьбу разом з „нехристиянами".

Слід додати, що слово „свідчення" набрало вже технічного змісту:, Християнське Свідчення" — це назва першого французького лівокатолицького журналу, що пішов на повну співпрацю з марксистами, продовжуючи коньюнктуральну, хвилеву співпрацю в рамах протинімецького підпілля. Була це винятково нагода, щоб побачити на найвищому світовому щаблі марксистську інфільтрацію католицького світу, як з організаційного, так і зі змістового погляду.

Було очевидно, що комісію цупко тримає в руках група, яка знає, чого хоче, і яка має поважну більшість, щоб проголосувати свою резолюцію; що спроба переконати ту більшість була б голосом вопіющого в пустині. Але годі було допустити до того, щоб зразковий марксистський унісон залишився непорушений: треба було дати, сказати б, „протисвідчення", треба було забрати голос.

„Нав'язуючи до слів моїх передбесідників, погодився я з осудом лібералізму: є справді річчю недопускальною, щоб людина була лише в неділю християнином, а шість днів тижня лібералом. Але так само недопускальна річ бути рівночасно і християнином і марксистом: адже Маркс проповідує боротьбу кляс, а християнська соціяльна доктрина — співпрацю кляс. Дві діяметрально протилежні розв'язки, що їх ніяк не можна погодити, хіба можна замаскувати спритною діялектикою.

У внутрішньому ладі, великої частини світу — Західньої Европи й Північної Америки — вже немає клясової боротьби, а натомість панує гармонійна міжклясова співпраця, згідно з християнською соціяльною доктриною. Тепер енцикліка „Попульорум Проґрессіо" змагає до поширення тієї співпраці також на міжнародну площину: вона перестерігає проти клясової боротьби як проти наявного зла. Шаную противників, розумію, що людина може зовсім чесно добачати єдиний рятунок у клясовій боротьбі, що може чесно апотеозувати Каміля Торреза. Але коли вона справді чесна, тоді не домальовуватиме Торрезові християнського авреолу, не пробуватиме продавати марксизму з християнською етикетою.

На попередній сесії, — продовжував я, — один з приявних (ішлося про еспанця, професора університету з Мурсії) переконував нас, що совєтська загроза для некомуністичних країн фіктивна, що це лише заінтересовані політично і, головно, економічно чинники намагаються інструментувати комплекс страху для стратегії холодної війни. Не заперечуватиму цього, бо я не є знавцем глибинної філософії. Але, коли вже йдеться про комплекси, слід пригадати, як справно капіталізують комуністи комплекс вини у „розкаяних дворян". Це по - мистецьки змалював Артур Кестлер, колишній комуніст, добрий знавець Фройдової теорії.

Тому дозволю собі поставити шановним передбесідникам конкретне питання: як пояснити їхнє биття в груди, їхню вперту тезу про традиційну співпрацю Церкви з „багатими" та про необхідність „свідчити" шляхом активного влучення у революційну боротьбу? Чи не пробують вони цинічно викликати у католиків комплекс вини, мов наслідуючи Павлова з його умовними рефлексами у собаки?

Моя відповідь, як бачите, була проста і не вимагала докторату з марксизму-ленінізму. Вистачало жити в західньому середовищі та обсервувати марксистську тактику, яка нічим не різниться по обох боках океану. Вистачало бути іммунізованим супроти другої сторони. Вистачало бути вільним від комплексу „людини доброї волі", бути готовим називати речі по імені, і то в аґресивній, цинічній формі. Вистачало бути політичним утікачем. Настоюємо на цьому, бо наш короткий римський досвід приводить нас до висновків відносно майбутньої ролі екзильних кол (конкретно: українських) на міжнародному католицькому форумі.

Підготова Конґресу проходила під кличем „чеши дідька зрідка". Ніякі екзильні організації не мали бути допущені до участи у Конґресі, хіба поодинокі екзильні діячі, особисто запрошені. Проломлення того критерію — заслуга українця, проф. Володимира Янова: адже Українська Католицька Церква не може вислати своїх представників на Конґрес. Для тої Мовчазної Церкви зроблено перший вилім, погоджуючися, що „Католицька Спільнота України" буде репрезентована на Конґресі делеґацією, яку іменує Митрополит Верховний Єпископ з-поміж діяспори.

Крізь той вилім продерлися згодом інші екзильні кола: крім української делеґації, допущено на Конґрес польську, литовську та румунську. Останню, на жаль, представляла лише одна особа. Мадярщина, Чехія і Словаччина не були репрезентовані ні крайовими представниками ні екзильними; виходить, що ті екзильні групи вже втратили політичну динаміку, вросли в довкілля, і ледве чи вдасться їх зґальванізувати. Литовська делеґація виявилася не надто легкою до співпраці.

Українсько - польська співпраця на міжнародному католицькому терені — очевидно, наскрізь тактична — має старі традиції, завдяки політичному виробленню обох партнерів. Але тепер на III Конґрес Апостоляту Мирян приїхала делеґація також з Польщі, і екзильним полякам не залишалося іншого виходу, як влитися у неї. Отже, не мали вони ніякої свободи дії, і українська співпраця з ними не могла виходити поза консультації. Поляки назагал добре поінформовані, але вони не мали змоги самі використовувати тих інформацій, а тому створилась ситуація, догідна з українського погляду.

Також і на майбутнє українці мають вигляди втримати ключову позицію, яка припала їм цього року з одного боку завдяки активності й терпеливості українських католицьких діячів (чи, стисло кажучи, діяча), а з другого — у висліді незалежних обставин. Та слід сподіватися, що на майбутнє не мусітимуть вони вже починати від боротьби за місце під сонцем, а будуть прийняті як позитивний, бажаний чинник.

Міродатні кола не заінтересовані в тому, щоб міжнародний католицький форум став театром холодно - воєнної партизанки, і відтіля їхня резерва супроти екзильних організацій перед останнім конґресом. Та, як виглядає, вони затривожені, на основі недавніх помічень, тим, що друга сторона безшабашно використовує той форум. На такому тлі екзильні кола виступають уже як чинник потрібний, підготований до завдання, що його необхідно виконати. А між екзильними чинниками приманлива роля припадає українцям.

Чи використаємо цю історичну шансу? Це залежить від різних умовин. Годі, щоб успіх залежав виключно від жертвенности одної людини, необхідно, щоб людина, яка репрезентує українців на громадському католицькому форумі, мала до диспозиції засоби, приблизно пропорційні до розмірів завдань. Необхідна також тривка органічна структура, право якої — репрезентувати українську Церкву Катакомб стояло б поза сумнівом: український мирянський рух, що обіймав би українську діяспору на всіх континентах.

Олекса Чавурський

ОБРАЗКИ З ФІНЛЯНДІЇ

(До п'ятдесятліття незалежности)

(1)

До першої світової війни люди небагато знали про Фінляндію. Знали, що це далека північна країна. Мало чужинців відвідували цю „країну озер". Знали, що Фінляндія має безсмертного композитора Сібеліюса і що пізніше, в 1920-му році, її прославив Пааво Нурмі своїм рекордовим бігом на Олімпійських Ігрищах. Після 1917 року, коли Фінляндія здобула незалежність, туристи стали частіше відвідувати цю країну, щоб зазнайомитися з її надзвичайним поступом.

Як це можливо, що Фінляндія, з населенням усього чотири з половиною мільйони, стала такою державою, яка може бути зразком для багатьох країн із численнішим населенням? На таке питання американського письменника Гадсона Строде відповів фінляндський міністер закордонних справ Елеян Ерко:

„Бо фіни інтеліґентні люди, а також тому, що російське панування лише скріпило всі їх чесноти, якими вони визначаються; і тому що вони постійно приборкують шкідливі вияви грубого індивідуалізму. Фіни занадто цінять свою тяжко здобуту свободу, щоб дозволяти несовісним особам шкодити загальній справі".

Загальновідомо, як по-геройськи боронили фіни свою рідну країну. В останній війні з СССР згинуло 15.000 фінляндських вояків, а багато залишилося нездібних до праці. Комуністи втратили тоді двісті тисяч убитими.

На перехресті доріг, званому Явцельке, перед селянською хатою стоїть гранітна піраміда, збудована 1931-го року. З напису на піраміді довідуємося, що на цьому місці 560 фінляндських вояків і селян 1550-го року розгромили 1.500 московських вояків.

Фінляндія довгі роки була під російським „протекторатом" (1809-1917), одначе фіни не заломилися, держалися кріпко своєї індивідуальности та духової незалежности. Двісті літ намагалися москалі змосковщити фінів, але це їм ніяк не вдалося.

У малому домику, за яких сто ярдів від совєтського кордону знаходиться фінляндська прикордонна сторожа. Туди веде сільська дорога, обабіч заросла зеленою травою, наче на леваді. Колись був це головний шлях, що вів до Ленінграду. Уже п'ятдесят років ніхто не їздить цим шляхом. Кільчастий дріт протягнений впоперек решток цементового мосту, висадженого динамітом 1918 року. Тишу порушують хіба дзвіночки корів, що десь там пасуться.

По совєтському боці визирає з-поміж верхів'я дерев вартова вежа. По фінляндському боці низький пліт із кільчастого дроту загороджує потік, отінений вербами. На запит туристів, що поможе охорона, прикордонники пояснюють: цього плоту вистачає для корови, щоб не пробувала перепливати за кордон, бо там червоні її з'їдять.

У минулому столітті з Росії втекло протягом одного року 2.000 людей, переслідуваних царським абсолютизмом. Поселившись у Фінляндії, вони заснували там велике село. Тепер від того села залишилися тільки хати, що вже геть розвалюються. Так то стоїть це село, як образ нужди серед фінляндського добробуту. Нечисленні потомки давніх утікачів живуть з ганчарства, деякі плекають на невеликих нивках льон. В тому селі є церква з образом Богоматері, інкрустованим справжніми перлами. Перли під склом у селі, населення якого жило в біді...

Від міста Теріокі веде дорога до міста, а поруч ліс, де ростуть найвищі в Европі дерева. Садила їх російська цариця яких 150 років тому. Колись був це чудовий кедровий ліс. Високі стовбури, наче колони грецької святині, піддержують зелену стелю. Земля вкрита грубим килимом моху і кущиками черниць. Одначе, ці дерева мусять бути позрізувані, бо вони вже починають від старости розсипатися, як розсипалася була 1918 року царська Росія, — кажуть фінляндці. Трохи далі, в'ється річка, в якій виловлюють перли.

Неподалеки міста Теріокі на овиді виринає з-поза горба зеленава вежа, вкрита блискучим правдивим золотом. Це — „Гріб кохання", каплиця, яку збудував російський князь Демідов на спомин про дружину, що там похоронена.

На цьому ж цвинтарі, оточеному високим муром, похоронений знаний російський письменник Андреєв. Його гріб позначений лише скромним чорним дерев'яним хрестом. Перед каплицею сидить на скелі князева дружина, наче жива, — вилита з бронзи. Біля її ніг лежить ведмежатко, теж із бронзи.

Князь Демідов, якому пощастило втекти від комуністів з 20 слугами, звик був до марнотратства. Тому незабаром опинився без грошей, дорогоцінності попродав, слуги розбіглися, і сам він та його родина зійшли на нуждарів. Милосердні фіни дали князеві п'ять тисяч марок, щоб мав що їсти. Коли ж ті милосердні люди навідалися до князя, щоб побачити, як він користується тими грішми, князь із гордістю показав їм двох куплених ним за великі гроші пекінських щенят. У драних убраннях, але з пихою, князь і княгиня парадували з тими щенятами, яких добрі сусіди годували. Вкінці Демідов дістав працю візника, а пізніше наймитував у багатого фінляндського господаря. Одного дня, везучи гній на поле, впав із воза і зломив собі шию...

Місто Теріокі було улюбленим літнищем російських аристократів, які розкидали тут гроші, погорджуючи здачею із п'ятирублівки, купували букет диких квітів. Працьовиті фіни погляддали на тих людей з погордою, хоч не один із них забагатів завдяки марнотратним літникам.

З вибухом революції 1917-го року російські багатії позамикали свої „дачі" і вернулися до Петербургу. Тепер обабіч дороги видно ті „дачі" з вікнами, позабиваними дошками, бо власники їх уже не вернулися. Ледве десять із десяти тисяч залишилося в живих. Багаті фіни купили деякі дачі, відбудували їх і користуються ними, а деякі перевезли на інші місця. Фінлядський уряд здепонував одержані за „дачі" гроші в державному банку, але покищо нема ніякого сліду по їх власниках. Тож гроші лежать у банку, ждуть на розстріляних комуністами власників, а проценти ростуть і ростуть...

Фіни не люблять росіян. Американський письменник Гадсон Строде питався знайомих фінів, чи справді ні одна фінляндська дівчина не вийшла заміж за росіянина. „Певно, що так, — дістав він відповідь, — хіба може якась шведсько - фінська мішанка".

(Продовження буде)

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

У справі „Нової України"

Хочу подати вияснення відносно української оселі „Нова Україна", про яку згадує п. Ф. Луців у своїй статті „Фінляндія, Міннесота, а Україна"...", вміщеній у „Свободі" з 13 грудня. Автор цієї статті пише, що ще в 1930 році Василь Лазута возив п. Луцева на ту українську оселю десь коло Нюарку в стейті Ню Джерзі, і запитує, що з нею сталося.

Стверджую, що така оселя під назвою Нова Україна (англійський переклад Nova Ukraina) існує як дільниця містечка Ню Маркет, яке знаходиться поміж містами Ню Бранзвіком, Бавндбруком і Плейнфілдом. Засновником цієї оселі був п. Лисюк, який виїхав до Каліфорнії.

Він по першій світовій війні купив фарму, розбив її на парцелі, надав вулицям українські назви: вулиця Шевченка, Франка, Ольги, Володимира і т. д., і думав ці парцелі продавати українцям. Але, на жаль, через економічну депресію 30-их років не вдалося йому ці парцелі продати вповні в українські руки.

Цю дільницю міста Ню Маркет управа міста затвердила під назвою „Нова Україна" і зареєструвала в кантовому уряді в Ню Бранзвіку. Нижче підписаний, працюючи в консультативній інженерській фірмі, яка має своє бюро недалеко „Нової України", користувався копією цієї мапи „Нова Україна", а також робив копії з оригіналу, який знаходиться, як вище згадано, в кантовому реєстраційному уряді.

Нашу „Нову Україну" тепер зовсім забули місцеві українці, і розбудовують її та заселюють всі, але не українці.

Дам'ян Ґеча

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В 1967 Р.

(1)

СІЧЕНЬ

1 — Звернення Державного Центру УНР в екзилі до українського громадянства на Батьківщині й на чужині з нагоди 50-ліття Української Національної Революції.

1-2 — 4-ий Збір українських Пластових організацій в Олбані, Н. Й. Голова Головної Пластової Булави — Юрій Ференцевич, голова Головної Пластової Ради — д-р Юрій Старосольський.

7 — Різдво Христове: Послання Владик. — Різдвяний привіт Митрополита Амврозія Сенишина українцям за залізною заслоною, переданий „Голосом Америки". Радіопередача із стації Елленвілу, Н. Й. Різдвяні зустрічі і т. п. імпрези. Різдвяний привіт поневоленій Україні від президента Головної Ради Т-ва НТШ проф. Романа Смаль-Стоцького, переданий через радіо Рим і Мадрид.

14-15 — Новорічна зустріч на Союзівці Т-ва Українських Інженерів Америки й Карпатського Лещетарського Клюбу.

20 — Сесія Панамериканської Української Конференції (ПАУК) у Ню Йорку.

21 — Педагогічна конференція Шкільної Ради УКК у Філядельфії.

22 — Заклик Екзекутиви УКК про гідне відсвяткування 50-річчя Української Національної Революції.

— Маніфест ПАУК про скликання І-го Світового Конґресу Вільних Українців на 16-19 листопада 1967 р. в Ню Йорку.

— „Український День" в Конґресі: молитви о. ректора Конст. Бернара, католика, у Сенаті і 25 січня о. Тодора Форостія, православного, в Палаті Репрезентантів. Зголошення конґресменів і сенаторів до конґресового рекорду про право України на самостійність. „Українські Дні" в багатьох стейтах і містах, проголошені губернаторами й посадниками.

— Вибори нової Президії УВАН у Вінніпеґу: президент проф. д-р Ярослав Рудницький.

28 — Конференція поширеної Екзекутиви ЗУАДК у Філядельфії: ідея заснувати Український Корпус Миру.

30 — Д-р Маркіян Дзеровчич, лікар - громадянин, кол. в'язень сов. концтаборів, помер у Відні на 78-му році.

— Проголошено Звіт УКК за 1966 р.: УНФонд — 85.302,29 дол., плюс 30.000 на дім УКК.

ЛЮТИЙ

3-5 — 14-ий Крайовий З'їзд МУН в Торонті, Канада.

4. — Головна Рада Братства кол. УСС у Ню Йорку. Голова — Іван Поритко.

5 — Конференція Об'єднання Українських Педагогів у ЗДА в Шикаґо.

6 — Демонстрація у Лондоні в зв'язку з приїздом Алексея Косиґіна.

7 — Д-р мед. Христина Сушко, кол. пор. Січ. Стрільців, вдова по полк. Романові Сушкові, померла у Женеві, Швайцарія.

11 — Урочиста наукова конференція НТШ в Ню Йорку на честь Михайла Грушевського.

12 — 10-річчя Української Католицької Митрополії у Канаді.

17 — 75-річчя Верховного Архиєпископа Кардинала Й. Сліпого; привіти з цілого світу.

— Зізнання проф. Лева Добрянського на сенатській Комісії закордонних справ у питанні консулярного договору з СССР.

26 — 25-доляровий бенкет на честь Й. Сліпого в Балтиморі, Мд.

28 — Ісаак Базяк, кол. член У. Центральної Ради, помер у Ню Йорку на 80-му році.

— Інж. Яків Танцюра, співробітник през. С. Витвицького, помер у Черчі, Н. Дж.

— Заклик Головної Ради НТШ у справі СКВУ.

— Створено Конференцію українських професійних Товариств у Ню Йорку.

БЕРЕЗЕНЬ

1-2 — III З'їзд українського студенства Европи в Лювені, Бельгія.

4 — Рада Директорів УКК, обрана на IX Конґресі Американських Українців: 15 членів Екзекутиви, 37 Політичної Ради і 8 Контрольної Комісії.

6 — Борис Крюков, видатний український маляр, помер у Буенос Айресі, Арґентина, на 62-му році.

8 — Д-р Михайло Мандзик, лікар, кол. старшина УГА і I УД УНА, помер у Рочестері, Н. Й., на 76-му році.

11 — Олена Кульчицька, видатна малярка-акварелістка, померла у Львові на 80-му році.

11-12 — XIV З'їзд ООЧСУ. Зустріч з громадянством, Бенкет, З'їзд Об'єднання Жінок ОЧСУ. Пожертвувано 10.000 дол. на УКК. Голова — мґр. Іван Винник.

— Шевченкові Дні: концерти-академії в усіх центрах скупчення українців.

14 — Д-р Мирослав Сімінович, почесний голова Ради Гетьманського Руху, піонер, помер у Шикаґо на 82-му році.

18 — Успішні наради Підготовчого Комітету СКВУ у Вінніпеґу.

— Проф. В. Кубійович і проф. В. Янів у Папи Павла VI.

18-22 — VI сесія УНРади у Мюнхені. Приступлення ОУН(з). Микола Лівицький — президент, проф. Микола Степаненко — заступник президента, д-р Атанас Фіґоль — голова Вик. Органу, д-р Яків Маковецький — голова УНРади.

20-1 квітня — Фестиваль української культури в Торонто, Канада.

24 — Головна Управа ОбВУА у Філядельфії — розписання конкурсу на три баталістичні образи, на 2 000 долярів.

26 — Великдень за новим стилем: Послання Владик.

— Виставка образів Миколи Кричевського у Джорджтавнському університеті у Вашинґтоні.

30-31 — Участь понад 30 українських науковців у II З'їзді Американської Асоціяції для ширення славістичних студій у Вашинґтоні, Д. К.

31-2 квітня — Участь проф. д-ра Я. Рудницького у Всеканадійській конференції для Міжнародного року прав людини, Монтреаль, Канада.

— Андрій Федор з Флемінґтону, Н. Дж. згинув у В'єтнамі на 19-му році.

(Далі буде)

● **У Варшаві засуджено на смерть** урядовця міністерства закордонної торгівлі, Єжого Страву за шпигунство у користь Америки. Страва признався, що він ніби видавав тайни польського ракетного озброєння американській розвідці під час своїх подорожей в торговельних справах до Західньої Німеччини й до Відня.

В Югославії існує щоденна радіопередача для бачванських українців

Представник українського тижневика у Варшаві „Наше Слово" відвідав Югославію та побував у районі Бачки, де є найбільші скупчення українців. У м. Руський Керестур живе близько 5 000 бачванських українців, як формально звуть, русинів. У місті виходить газета на бачвансько - українському діялекті „Руске Слово", іноді виходять художні твори. Незабаром звідти до м. Новий Сад переїде „редакція русинсько - українського радіо Новий Сад". Представник „Нашого Слова" повідомляв про відвідини радіоредакції, що нею керує С. Сакач: „Він старається, щоб діти бачванських селян вчились української мови, (на жаль, великою перешкодою є брак вчителів). Звертає увагу редакції сербохорватської енциклопедії на помилки, зроблені в українській тематиці. Старається встановити співпрацю з редакціями українських радіопередач в інших країнах, також і в Польщі. Це сильна редакція і має великі можливості. Кожного дня підготовляють передачу більше ніж на 30 хвилин. Радіопередачі трaслюються в двох програмах Радіо Новий Сад. Найголовніші пункти програми — вісті, радіоновини, народні пісні. кожного понеділка — культурна панорама, а в неділю — передача для села. Крім штатних працівників, редакція має багато співпрацівників".

● **В американській базі в Сасебо в Японії вибухла пожежа** на літаконосці Кірсардж, Згинули у тій катастрофі три американські моряки, а два інші були важко поранені. Однак стверджено, що той літаконосець не втратив своєї бойової здатности і швидко відплине знову на води біля В'єтнаму. Пожежа пошкодила головно приміщення для залоги.

ЛИСТОПАДОВІ РОКОВИНИ У ВІДНІ

Цього року відбулося відзначення Листопадового Зриву вперше після переведення консолідації нашого організованого громадянства в Австрії, з рамени „Координаційної Ради Українських Організацій Австрії".

У вівторок, 31-го жовтня 1967 р., відправив в церкві св. Варвари о. парох д-р В. Сютик, ЧСВВ, в асисті б. пол. душпастиря УГА о. д-ра Горникевича і о. Т. Прокопова, ЧСВВ, Службу Божу в наміренні українського народу та панахиду за поляглих у наших Визвольних Змаганнях.

У середу, 1-го листопада, о год. 19-ій, відбулася Святочна Академія в залі „Порргавс", прикрашеній українськими прапорами і державним гербом та заповненій вщерть нашим громадянством.

Академію відкрив Президент КРУОА п. мгр. Юліян Костюк, який висказав радість iзза великого числа учасників на святі. Попросивши бувших стрільців і комбатантів наших визвольних змагань зайняти місця в перших рядах, передав слово для виголошення доповіді віце - президентові КРУОА п. інж. Євгенові Гаврисевичеві.

Промовець представив присутнім події, які довели до української революції та до Листопадового Зриву в 1918-му році. Доповідач підкреслив стихійний зрив усіх верств нашого народу на західніх землях та важливу ролю, яку відіграли в листопадових днях наші учні середніх і фахових шкіл а навіть діти, задержавшись довше над геройськими діями нашої молоді, про які наша мемуаристика забула.

Листопадові події причинилися до радикальної зміни нашої дотогочасної психіки поневоленого народу, перетворюючи його в державну націю, із власною державою, власною армією та з власною волею та ініціятивою, творити і формувати в майбутньому своє власне життя.

Точно о годині 20-ій відмовив б. пол. душпастир УГА о. проф. д-р Горникевич традиційну спільну молитву за наші поневолені церкви та за кращу долю нашої батьківщини. Після того о. проф. д-р Горникевич переповів кілька своїх споминів як полевого курата УГА в часі наших змагань.

Опісля слідували спомини, як причинки до історії листопадових днів на Буковині п. надр. Миколи Івановича, які відчитав, iзза неприсутности доповідача, п. мгр. Ю. Костюк. З перспективи семилітнього хлопця представлено присутнім враження тієї великої події, коли його батька надпор. Северина Івановича іменовано командантом українських збройних сил на Буковині та передано йому організацію добровольчих частин. З якою гордістю і душевним піднесенням сприймав він своє окруження, не здаючи собі в дійсності справи із того, що це були справді величні хвилини постання хоть на короткий час української держави на Буковині. В доповіді зокрема підкреслено соборницьку поставу українських буковинських політиків, які уважали важливішим піддержати нашу боротьбу за Львів і Київ, які були загрожені, як задержати відділи УСС-ів для боротьби за волю Буковини! Тому українські буковинські політики послухали заклику Уряду ЗУНР, щоб не провадити війни з румунами і не творити нового фронту, але включитися в УГА. Після зайняття Чернівців румунським військом, яке окупувало Буковину на заклик буковинських румунів, ще два тижні перебували українські збройні сили в північній частині Буковини та стримували наступ румунських військових частин, щоб врешті переступити Дністер і включитися в боротьбу за Львів і Київ. Повищі факти і дальший вклад буковинців у наші визвольні змагання свідчать про соборницьке наставлення походженців Зеленої Буковини!

Пан Дмитро Рахліцький, б. учасник Буковинського куреня, відрецитував вміло „Листопад" Р. Купчинського, „Кріс" Лесі Храпливої і „1-ий Листопад 1918 р." Вол. Янова. П. д-р Сергій Наклович підкреслив та умотивував потребу щорічного відзначення 1-го листопада і Свята Державности і Соборности 22-го січня! П. д-р Михайло Кириця передав короткий спомин з участи в наших визвольних змаганнях і візвав присутніх до плекання національного духа.

Національним гимном, відспіваним всіма учасниками під проводом п. проф. Андрія Гнатишина.

М. І.

Княжий дар на видання Історії Української Національної Революції

Ню Йорк, Н. Й. — З Наукового Т-ва ім. Шевченка інформують: відомий і заслужений журналіст, автор студійних праць з ділянки літературної критики і політики, та довголітній невтомний провідний діяч українського політичного робітничого і професійного руху, редактор Данило Лобай, у своїй останній волі призначив усю свою спадщину на різні українські науково-історичні видання та на інші культурні цілі. Виконавцями свого заповіту він призначив двох своїх приятелів і визначних колеґ у журналістичній, публіцистичній і науковій праці — пані Ольгу Войценко і п. Тому Кобзея.

Після полагодження всіх судових спадкових формальностей виконавці заповіту сл. п. Данила Лобая перевели розподіл його спадщини. Між іншим, згідно з його бажанням, приділено суму 1 800 долярів на кошти видання дальшого англомовного тому праці дійсного члена НТШ і професора державного права в Українському Вільному Університеті, д-ра Матвія Стахова. Ця праця видається в серії „Бібліотеки Українознавства" Наукового Товариства ім. Шевченка в Ню Йорку.

Ця праця появилася вже українською мовою і для покриття коштів друку одного з томів цієї праці ред. Т. Лобай прийшов своєю видатною пожертвою з допомогою. Тепер викінчується англійський переклад цієї праці і він повинен незабаром закінчитися та поступити до друку в наступному році, щоб також і англомовними виданнями — при нагоді ювілею 50-річчя Великої Української Національної Революції і відновленої української соборної державности — поширити у вільному світі історичну правду про величню дію українського народу

Данило Лобай

в боротьбі за свою повну державну волю.

Заслугою численних жертводавців є факт, що праця д-ра Матвія Стахова була видана українською мовою саме своєчасно перед цим ювілеєм і вона є єдиною повною історією тієї великої доби України — вона разом охоплює 17 томів. Її перерібка для англомовного видання знайшла також повне зрозуміння в жертвенних колах українських діячів, які знають, що наукова історична правда поширена серед молодого покоління і серед чужих націй, є одною з рішальних баз, на якій можна сподіватися успіху боротьби за відновлення хвилево втраченої Української Народної Республіки на соборних землях України.

Виконавець заповіту сл. п. Д. Лобая, п. Тома Кобзей переслав вже чек на вище подану суму до Наукового Товариства ім. Шевченка в Ню Йорку з вище поданим призначенням і її зложено на окремому фонді. Самозрозуміло, що в томі історії Великої Національної Революції, який буде виданий за допомогою цього княжого дару сл. п. Д. Лобая і інших жертводавців, будуть вміщені світлини тих меценатів та їхні життєписи для тривалої і непроминаючої пам'яті.

Вінніпеґ, Канада

Д-Р М. МАРУНЧАК ПРО ІСТОРІЮ УКРАЇНЦІВ В КАНАДІ

Багато дечого в історії українців Канади недослідженого, деякі факти невідомі спільноті та історикам, і тому треба ще часу, щоб написати повну синтетичну історію українців Канади. Кожний рік приносить щось нового в цій ділянці, і радіти треба, що серед українців є поважний зворот до свого минулого в Канаді. Українська канадійська спільнота знайшла свій твердий грунт в будівництві цієї країни і крім плянувань на майбутнє є пильне аналізування минулого, сказав д-р Михайло Марунчак на ширших сходинах Об'єднання Українських Пластових Сеньйорів у Вінніпезі 26-го листопада 1967 р.

В годинній доповіді прелеґент поділився результатами своїх дослідів над Історією українців Канади, перший том якої появиться вже при кінці цього року. Історія ця підготована в українській та англійській мовах. Автор наголосив, що досі поважніші праці, які були в цій матерії, обговорювали окремі ділянки українського суспільного життя в Канаді. Декілька праць в англійській мові розглядали українське питання в Канаді зі становища асиміляційних процесів. Тим часом українська спільнота в Канаді, інтеґруючись в цілість канадійського життя, завжди мала тверде бажання і волю жити своїми культурними надбаннями минулого, як також творити їх в майбутньому. В цьому відношенні українці в Канаді ніколи не різнились. Були поділи політичні, релігійні та інші, але ніколи у відношенні щодо культурної спадщини та національного походження.

Великою колодою на шляху розвою українського культурно-народного життя в Канаді була москвофільська течія, яка зокрема нанесла багато шкоди українцям канадцям в часі першої світової війни. Течія ця допомогла занапастити двомовне шкільництво в Алберті і врешті була вона клином цьому в Манітобі.

Мимо великих труднощів, що випливали теж наслідком нового оточення, українські піонери були не тільки здобувцями канадійських прерій, але вони також творили культурні цінності, що мали виключно українсько - канадійський характер. До таких між іншим, належала преса і книжка.

З нагоди цієї доповіді гоподарі та автор влаштували виставку піонерської преси і книжки, яку приявні з найбільшим зацікавленням оглядали перед і після доповіді.

Ця цінна культурна імпреза відбулася в домі Читальні Просвіти. Доповідача представив мгр. Роман Сенчук, а сходинами та дискусією провадив пл. сеньйор М. Оброца. В Дискусії та запитах забирали слово: інж. А. Качор. мгр. Р. Сенчук, інж. А. Котович. д-р Ю. Чубатий, п-і Л. Гнатюк та інші.

С. Р.

Нюарк, Н. Дж.

ОКРУЖНА РАДА СУА ПРИ ПРАЦІ

Підсумовуючи цілорічну працю Окружної Ради Союзу Українок Америки в Нюарку, ми дійшли до гарних вислідів. За головуванням пані Ірини Левицької, відомої громадської діячки з Елізабету, Окружна Рада, яка об'єднує 13 Відділів Союзу Українок, з цього п'ять заложених цього року, нараховує 475 членок. Голова в своїй невсипущій праці з другими ідейними членками Ради роз'їжджає по нових Відділах, закріплюючи і заохочуючи їх до праці, і по старих Відділах із порадами і напрямними. Але не тільки організуванням жіноцтва займається Окружна Рада, вона закріплює зв'язки між відділами українськими і англомовними, організуючи спільні імпрези, сходини тощо.

Улаштовує імпрези при допомозі Відділів і так Окружна Рада перша на цьому терені влаштувала з'їзд на Оселі в Глен Спей для відзначення 50-літніх роковин Української Національної Революції і Першого Жіночого З'їзду в Києві 1917 р. В цій імпрезі взяло участь 85 членок. В програму Свята входили реферат, деклямація, привіти, а почесний гість, проф. Б. Мартос поділився споминами і співпрацею при будові нового порядку в ті величні часи.

Зорганізовано три світлички, в яких наші малята під проводом досвідчених учительок переводять час на забавах. Влаштовано конференції культ. - освітніх референток. Зорганізовано гурток книголюбів і бібліотеку, яка розвивається і росте, три літературні вечорі при участі наших відомих письменниць пань: Ярославської, Коваленко, Діми і Храпливої, Виховна Конференція з Окр. Радою Ню Йорку, — оце все муравлина праця без зайвого розголосу, це праця жінок, для яких немає партійних проблем, яких єднає в одну родину праця для української громади і для збереження української духовости. Кожна з нас, організованих при СУА, вважає своїм обов'язком доложити свою цеголку до розбудови цієї великої організації, якою є Союз Українок, щоб грядучим залишити організацію з традиціями духа тих, для яких добро України було священним законом.

Оксана Тарнавська

Нова платівка Ії і Люба Мацюків

В минулому році писалось про те, що відомі професійні співаки, Ія і Любо Мацюки, підписали умову з Супер Рекордінґ Компані на награння трьох платівок з оркестрою. Якраз тепер появилась перша платівка нашої пари співаків. Це українські пісні і дуети в супроводі оркестри. Це є індивідуальна платівка, тому не має якоїсь назви. Зміст платівки підібраний і вдоволяє кожного слухача. Це відомі і люблені пісні і дуети. Між ними і такі, які не були ще награвані та були написані для виконавців.

Обкладинка цікава і оригінальна, прикрашена знімками виконавців. На задній стороні знімка диригента оркестри, мистецькі дані про виконавців та свобідні переклади в англійській мові. Це влегшує і неукраїнцям запізнатись зі змістом та тематикою українських пісень.

Це репрезентативна і високоякістева платівка Ії і Люба Мацюків — доказ їхнього чергового мистецького досягнення.

За платівкою можна питати в книгарнях та мист. товариствах. Вона вже є в Ню Йорку.

А. В.

Ділимося сумною вісткою зРіднею, Приятелями і Знайомими, що в суботу, 16-го грудня 1967 р. в Дітройті, Миш., упокоїлася в Бозі, на 48-му році життя, Дорога ДРУЖИНА, МАМА, СЕСТРА і ТЕТА

бл. п.

СТЕПАНІЯ МАКУХ з ЩЕРБІВ

Похорон відбувся 21-го грудня 1967 р. Тлінні Останки зложено на католицькому кладовищі St. Hedwig.

В тяжкому смутку:

муж: ІЛЛЯ
дочки: МАРІЯ і ХРИСТИНА
сини: ІВАН і ЕВГЕН
брат: МИХАЙЛО
сестрінниця: АННА
Сестра і два брати в Україні

З глибоким жалем повідомляємо, що в суботу, 5-го серпня 1967 року, після довгої та тяжкої хвороби відійшов від нас у Торонті, Канада, на 70-му році життя, наш БАТЬКО, БРАТ, СТРИЙКО, ДІДО

АЛЕКСАНДЕР ТОМКІВ

Сотник Української Галицької Армії.

Похорон відбувся в середу, 9-го серпня 1967 року о год. 9-ій рано з української католицької церкви св. Николая в Торонто, Канада на Glendale Memorial Gardens Cemetery в Торонто.

РОДИНА:
в Канаді, в ЗДА, в Україні

В глибокому жалю та в непотішному смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що 19-го листопада 1967 р. у Львові упокоїлася в Бозі на 73-му році

ОЛЕНА БАЧИНСЬКА-ГОЛУБОВИЧ

вдова по Евстахію Голубовичові, гімназійному вчителеві і старшині УГА.

Тлінні останки Покійної, після похоронних обрядів, які відбулися 22-го листопада 1967 р. — спочили на Янівському цвинтарі у Львові.

ЛІДА ВОЛИЦЬКА — сестра з чоловіком ВАСИЛЕМ і діти: ХРИСТИНА, МАРТА і НЕСТОР;
АННА БАЧИНСЬКА — братова;
ЛІДА і МАРТА — братаниці та ЮРКО, ЯРЕМА і МИРОН — братанки;
о. СТЕПАН і ОЛЬГА БАЧИНСЬКІ — брат і братова;
о. БОГДАН і СТЕПАНІЯ БАЧИНСЬКІ — брат і братова та й їх доньки МАРІЙКА й МАРТА — братаниці, і Родина в Краю.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

стараниям Рекордового Відділу та співпраці з ним секретарів відділів зменшено число членів, які вибирають передчасно готівкові звороти. Вкінці свого звідомлення В. Сожан підкреслив потребу вирішення справи нових приміщень для Головної Канцелярії УНСоюзу, як теж згадав про підготовку у працях Рекордового Відділу над річними замкненнями та над дивідендами, які будуть виплачені членам вкінці травня 1968 року.

Звіт заступника гол. предсідника Богдана Зорича

Заступник гол. предсідника і директор Канадійської Канцелярії УНСоюзу Богдан Зорич звітував за розвиток і стан організаційної праці на канадійському терені. У звітовому часі, себто за 11 місяців 1967-го року, УНСоюз здобув у Канаді 941 членів ,себто 22.5% усіх придбаних в тому часі нових членів УНСоюзу. В попередньому, 1966-му році, за 12 місяців придбано в Канаді 1,154 нових членів. Найбільший розвиток виказує союзова округа Торонта, яка в звітовому часі придбала 549 нових членів, а за нею слідують округи у Вінніпеґу (150), Ніяґарська округа (110), Монтреальська (108) та канадійські відділи Дітройтської округи (24). Звітодавець довше зупинився над методами організаційної праці, звертаючи увагу на постійні зв'язки Канцелярії з Відділами та організаційної поїздки звітодавця і головного радного та обласного організатора Василя Дідюка.

Звіт заст. гол. предсідника інж. Степана Куропася

Перший заступник головного предсідника інж. Степан Куропась звітував головно за стан на терені Шикаґа, стверджуючи, що суперечності в громаді в інших справах відбиваються неґативно і на організаційній праці УНСоюзу. Це не мусіло б бути, якщоб секретарі Відділів прикладали більше праці. Доказом цього були недавні відвідини в Шикаґо обласного організатора і головного радного Степана Гавриша, який зорганізував там новий Відділ УНС, при місцевій церковній громаді баптистів.

Звіт заступниці гол. предсідника Марії Душник

Заступниця гол. предсідника пані Марія Душник брала особисту участь в організаційній кампанії, придбавши 11 нових членів для УНСоюзу. Крім участи в нарадах Головного Уряду та Екзекутивного Комітету, її праця, подібно як і першого заступника гол .предсідника інж .Степана Куропася, була головно репрезентативна. Пані Душник згадала зокрема на її зв'язки з українськими провідними діячами з країн Південної Америки та перевірку можливостей поширити діяльність УНСоюзу на терен тих країн.

Звіт гол. предсідника Йосипа Лисогора

Головний предсідник Йосип Лисогір подав загальну характеристику стану і праці УНСоюзу в 1967-му році в поодиноких ділянках. В організаційному відношенні не виправдались надії, бо організаційні здобутки були на 10% менші ,ніж в минулому році. Одну з головних причин цього він бачить в тому, що секретарі Відділів не працюють систематично, а організатори їх систематично не переверяють. Не було також постійного і тісного організаційного зв'язку з Відділами. Організаційна праця не дала сподіваних успіхів мимо того ,що загальна ситуація для організаційної праці була краща — зменшено вкладки від забезпечення, підвищено вік на забезпечення без лікарських оглядин, є нові модерні роди забезпечення, виплачується більшу дивіденду, ще збільшилася і скріпилася роля УНСоюзу в загально-громадському житті.

Знаменита була праця керованого заступником гол. предсідника Володимиром Сохановом рекордового відділу. Обслуга Відділів і членів тим Відділом була без закиду. Процесування нових членів, полагоджування всіх справ, включно з кореспонденцією, не мала жадної затримки, праця постійно вдосконалюється.

Дальший розвиток виказує фінансовий відділ, були більші прибутки, але й були більші видатки. Відчувається велике запотребування на гіпотечні позички, що може змінитися, як зміниться загальний розвиток економіки. країни. Проблему становлять деякі відділи, що не додержують реченців для розрахунків. 99 відсотків Відділів і членів виконують сумлінно і на час свої зобов'язання, але й вони терплять через той один відсоток, що своїх зобов'язань і обов'язків не виконує своєчасно.

Союзівка мала в звітовому часі на 6 відсотків менше прибутків, хоч видатки зменшилися лише на 4%. Причиною деякого застою була погана погода в літніх місяцях, відбилися дещо на фреквенції гостей також поїздки на світову виставу ЕКСПО-67 в Монтреалі.

У Видавничому відділі видатки збільшуються швидше ,ніж прибутки. У звітовому часі, в порівнянні з таким самим часом попереднього року, дещо зменшилися прибутки з оголошень, але дещо збільшилися прибутки з друкарських робіт. Не збільшуються прибутки з передплат ,але постійно зменшуються передплати на „Веселку".

В загальному, звітодавець вважає, що УНСоюз в 1967 році, не зважаючи на всілякі трудноці ,добре служив своїм членам і громаді та народові. Це відноситься і до відбутого в звітовому часі першого Світового Конґресу Вільних Українців, в організації та переведенні якого УНСоюз, його Відділи і члени відіграли поважну ролю, як і до праці і співпраці з УККомітетом та багатьома нашими громадськими установами.

Звіт ред. А. Драгана

Серію звітувань закінчив ред. А. Драган, інформуючи Екзекутиву про поодинокі ділянки праці у видавництві. Закінчився вже друк ювілейного альманаху УНСоюзу на 1968-ий рік і його висилка всім передплатникам „Свободи" відбудеться в перших днях січня. Під проводом і наглядом проф. д-ра Володимира Кубійовича закінчується редакційна праця над матеріялами до другого тому Англомовної Енциклопедії Українознавства. Частина цих матеріялів уже передана до видавництва університету в Торонті. Двох редакторів: ред. Богдан Кравців і редактор англомовного „Українського Тижневика" Зенон Снилик працюють повночасно при Енциклопедії, а англомовний тижневик тепер в заступстві ред. Снилика редаґує ред. Олег Звадюк. Уже готові або приготовляються різні публікації з нагоди 75-річчя „Свободи" в 1968 і УНСоюзу в 1969-му роках.

Дискусія над звітами

Над усіми звітами відбулася вичерпуюча дискусія, при чому найбільше уваги віддано організаційним справам.

Нові справи

Між новими справами обмірковано та вирішено:

Дивіденди в 1968-му році: акчуарії УНСоюзу тепер опрацьовують нову, наймодернішу методу обрахунку і виплати дивіденд членам УНСоюзу, які вже в звітовому часі виносили майже пів мільйона долярів. Заки нова система буде готова, рішено в 1968му році виплатити дивіденду на підставі дотеперішніх обчислень.

Нове приміщення для Головної Канцелярії: міська управа Джерзі Сити дальше робить заходи, що могли б причинитися до остаточного позитивного полагодження одобреного вже раніше пляну щодо будови нового великого приміщення, але тому, що справа затягається, рішено продовжувати пошукування за новим місцем.

„Малі Союзівки" — обмірковано пороблені вже заходи в справі придбання відповідних відпочинково-виховних осель в Шикаґо і Торонті та рішено продовжувати ці заходи.

Організаційна кампанія — обмірковано запропонований гол. секретарем та організаційним референтом д-ром Ярославом Падохом плян організаційної кампанії в 1968-му році.

Стипендійна Фундація в Канаді — одобрено пороблені вже заходи для домовлення УНСоюзу з Фундацією для співпраці з нею.

Організаційна праця в Канаді — одобрено запропонований заст. гол. предсідника і директором Канадійської Канцелярії Б. Зоричем плян цієї праці на 1968-ий рік.

75-річчя „Свободи" і УНСоюзу — одобрено плян відзначення цього ювілею. Зокрема одобрено плян публікацій та введення в життя схвалених уже двох повних стипендій УНСоюзу на студії журналістики.

Обміркувавши та схваливши ряд інших справ, гол. предсідник Й. Лисогір пізно ввечорі закрив ці кінцеворічні наради Головного Екзекутивного Комітету УНС, бажаючи всім учасникам нарад щасливого Нового Року та нових успіхів у ньому.

Юліян Буцманюк, видатний маляр, помер в Едмонтоні

Едмонтон, Канада. — Юліян Буцманюк, колишній Український Січовий Стрілець, видатний артист-маляр, помер в Едмонтоні, Канада, в минулу суботу, на 82 році життя. Юліян Буцманюк народився 2 липня 1875 р. в Сморжеві, Східня Галичина. Від 1914 року по сам кінець української Визвольної Війни перебував в рядах УСС. Малярство студіював в Академії у Кракові, опісля у Празі. Був учителем рисунків у середніх школах. Розмалював був церкву ОО Василіян у Жовкві, а поселившись в Едмонтоні — тамошню катедру. За напрямком — реаліст, його спеціяльністю були портрети. В Едмонтоні брав активну участь в тамошньому громадському житті. Відзначався милою товариською вдачею.

НТШ опублікувало збірник доповідей п. н. „Іван Франко"

На днях появився новий том „Записок" Наукового Товариства ім. Шевченка, число 182, як 1-ша частина збірника доповідей для відзначення 110-річчя народин і 50-річчя смерти Івана Франка, під редакцією проф. д-ра Василя Стецюка.

Цей том, який обіймає 203 стор. друку, містить такі праці: Р. Смаль - Стоцького п.н. „І. Франко і українська національна ідея", В. Стецюка „І. Франко як клясичний філолог", В. Лева „І. Франко і слов'янські літератури", М. Стахова „До проблеми політично - суспільного світогляду І. Франка", М. Андрусяка „І. Франко та історичні концепції М. Грушевського", К. Кисілевського „Стилістичні й ритмічні засоби поезій І. Франка", Г. Лужницького „Драматичність поетичних образів у творах І. Франка", О. Домбровського „Поема ,Мойсей' у світлі біблійної символіки", В. Радзикевича „Біблійна притча у поетичній версії І. Франка", В. Жили „Суспільно - громадські питання в творчості І. Франка", Я. Славутича „Соборницькі ідеї І. Франка" і В. Вергана „І. Франко та українська молодь". Передмову до цього тому „Записок НТШ" подав проф. д-р В. Стецюк. Ціна 3 доляри, до набуття в НТШ в Ню Йорку.

Посмертні згадки

ТИХА ВАРВАРКА, довголітня членка Б-ва св. Йосафата — 217 Відд. УНС в Рочестері, Н. Й., померла 2-го жовтня 1967 р. на 74 р. життя. Походила з с. Пуків, пов. Рогатин, Зах. Україна. Залишила в смутку мужа Григорія, сина Володимира з дружиною, доньку Катерину зам. Брожак і 3 внуків. Належала до Б-ва св. Йосафата і до Укр. Кат. Парафії. Похорон відбувся 5 жовтня 1967 р. з церкви св. Йосафата. Тіло спочиває на Голи Сепулчер цвинтарі.

Вічна Їй Пам'ять!

В. Колданський, секр.

ОЛЕНА ҐАЙДА, довголітня членка 84 Відд. ім. Т. Шевченка в Савтпорт, Конн., померла по короткій недузі 27 листопада 1967 р. Покійна походила з с. Дубні, Зах. Україна. Полишила у смутку мужа і зам. доньку. Похорон відбувся 29 листопада 1967 р.

Вічна Їй Пам'ять!

Управа

ТАРЗАН. Ч. 5926. Їдуть до Уґанди.

"WAIT HERE," SAID ALMOND. "I WANT TO GET A PERMIT FROM THE AUTHORITIES."

"OKAY," HE ADDED LATER. "NOW MY MEN CAN SHOOT ALL THE LIONS NECESSARY TO BRING ABOUT A BALANCE."

TARZAN THEN JOINED HIS FRIEND ON A RETURN TRIP TO UGANDA. HE EXPECTED ADVENTURE-- BUT NOT THE DEADLY TERROR THAT WAS SOON TO INVADE THIS 'LAND OF LIONS.' 7-31-5926

— Зачекайте тут, — сказав Алмонд, — я хочу дістати дозвіл від влади.

— Добре — додав він пізніше. — Тепер мої люди зможуть застрелити стільки левів, скільки треба для збереження рівноваги.

Тарзан приєднався до свого приятеля в поворотній дорозі до Уґанди. Він очікував пригод... Але не такого смертельного терору, який незабаром з'явився в цій „країні левів".